

AGROTEHNIČNI UKREP - REZ HMELJA

Rez spada med najpomembnejše agrotehnične ukrepe v pridelavi hmelja. Večje napake, ki jih morebiti naredimo pri rezi, vplivajo na količino in kakovost pridelka več let. Kakovostno opravljena rez je osnova za učinkovitost nadaljnjih agrotehničnih ukrepov, ohranjanje rodnostnega potenciala rastlin, trajanje nasadov in doseganje konstantno visokih pridelkov.

Pri rezi odstranimo enoletni les in s tem odvečna na njem razvita očesa. Z rezjo uravnavamo dinamiko rasti in razvoja ter rodnost nasada, vzdržujemo korenike na ustrezni globini ter ohranjamo in nadziramo zdravstveno stanje hmeljišč.

Ločimo štiri glavne načine rezi:

- **Rez na čep.** Tako režemo večino nasadov, kjer so korenike dobro razrasle. Pri tem načinu pustimo en venec očesc na enoletnem lesu.
- **Rez na reznik.** Pustimo dva venca očesc. Način je primeren za rez drugoletnih nasadov.
- **Rez na glavo.** Pri tem načinu odrežemo ves enoletni les. Tako režemo le v izjemnih primerih, predvsem takrat, ko želimo ponižati koreniko in popraviti napake nepravilne (previsoke) rezi oziroma saditve. Vendar pa moramo računati z nevarnostjo, da določeno število rastlin po rezi ne bo vzniknilo.
- **Visoka rez.** Na enoletnem lesu pustimo tri vence očesc. Ta način je priporočljiv le za pridelavo v zadnjem letu, pred izoranjem nasada.

Način izvedbe rezi hmelja

Ročna rez

Pri sodobni pridelavi hmelja se ročna rez uporablja le še izjemoma. Nekateri hmeljarji se odločajo za ročno rez nasadov prvo leto po sajenju. Pri ročni rezi obravnavamo vsako koreniko posamezno in se glede na stanje, v katerem je, odločamo, kako jo bomo obrezali (glava, čep, reznik ali visoko). V večini primerov režemo na čep. Pri ročni rezi uporabljamo

hmeljni nož, ki je sestavljen iz rezila in lesenega ročaja. Za kakovostno gladko rez mora biti nož oster, zato ga redno brusimo.

Strojna rez

Natančnost pri strojni rezi se izraža v točnem vodenju rezalnika po vrsti, doseganjem določene globine oziroma višine rezi in ostrini diskov oziroma gladkosti rezi.

Večina hmeljarjev odgrinjanje rastlin v vrstnem prostoru in rez izvede v enem hodu. Pri rezi je zelo pomembna priprava rezalnika. Diski naj bodo natančno in kvalitetno ter sproti nabrušeni, kajti tako bomo izvedli gladko rez, brez cefranja, trganja ali celo puljenja sadik.

Slika 1: Izvedba agrotehničnega ukrepa rezi

Globina rezi je 2-3 cm nad glavo korenike. Torej pri strojni rezi večino rastlin režemo na čep, nekaj pa tudi na reznik. Pri ohranjanju globine rezi moramo biti previdni, kajti neenakomerno globoko rezanje povzroča neenakomeren vznik po rezi, kar pa kasneje otežuje napeljavo pogankov na vodila.

Ustrezna delovna hitrost je od 2,5 do 4 km/h. Odvisna je od vrste in vlažnosti tal ter poravnosti hmeljišča. Pri rezi prvoletnih nasadov naj bo hitrost manjša, večje pa naj bo število vrtljajev diskov.

Slika 2: Porezana korenika

Pomembno

Zelo pomembno je razkuževanje rezalnikov oziroma diskov ter ostale agrotehnične opreme, saj z razkuževanjem opreme zmanjšujemo možnosti infekcije rastlin z virusi in virusom podobnimi organizmi. Pri izbiri razkužila priporočamo uporabo razkužila Virocid v 2 % koncentraciji. Ker je omenjeno razkužilo lahko dražeče za sluznice, priporočamo ustrezno zaščito uporabnikov (zaščitna maska in očala, rokavice). Za razkuževanje rok in rokavic lahko uporabite tudi razkužila, ki so primerna za dezinfekcijo rok npr. Spitaderm.

Termin izvedbe rezi

Pričetek rezi je pogojen z razmerami v okolju in lastnostmi sort. Najprimernejši čas rezi za posamezno sorto določamo na osnovi rezultatov večletnih poskusov in pridelovalnih izkušenj. Iz naslova nalog v sklopu Javne službe v hmeljarstvu, smo v zadnjih letih določili termine rezi za nove sorte **Dana**, **Styrian Gold**, **Styrian Cardinal**.

Za novi tržno zanimivi sorti, ki dosegata visoke vsebnosti alfa-kislin **Styrian Wolf** in **Styrian Eagle** pa smo najprimernejši termin rezi določili na osnovi preizkušanja v sklopu izvedbe pilotnega projekta Dvig konkurenčnosti slovenskega hmeljarstva z vpeljavo tržno zanimivih in odpornih sort hmelja. Projekt je potekal v okviru ukrepa Sodelovanje iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020, podukrep 16.2: Podpora za pilotne projekte ter razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij.

Preglednica 1: Priporočen čas rezi po sortah

Sorta	Čas rezi
Aurora	25. 3. - 5. 4.
Bobek	1. - 10. 4.
Celeia	1. - 10. 4.
Dana	10. - 20. 4.
Hallertauer Magnum	15. - 25. 4.
Savinjski golding	5. - 15. 4.
Styrian Cardinal	1. - 5. 4.
Styrian Dragon	5. - 15. 4.**
Styrian Eagle	1. - 10. 4.
Styrian Eureka	5. - 10. 4.**
Styrian Fox	25. 3 - 5. 4.**
Styrian gold	5. - 10. 4.
Styrian Kolibri	1. - 5. 4.**
Styrian Wolf	5. - 15. 4.

**Čas rezi, ki se nakazuje glede na prve poskuse

Pripravili:

Monika Oset Luskar, IHPS

Irena Friškovec, KGZS – KGZ CE

